

QUÈ ÉS I COM AFECTA?

Thaumetopoea pityocampa, més conegut com a processionària del pi, és un insecte lepidòpter defoliador; és a dir, s'alimenta de les fulles dels pins (també del *Pinus halepensis*, el pi autòcton del nostre arxipèlag) i els provoca defoliacions, que poden ser greus si els atacs són molt intensos o repetits, o si els arbres estan debilitats.

La processionària té un cicle anual de quatre fases: ou, eruga (larva), crisàl·lide (pupa) i imago (adult o papallona). Passa en forma d'eruga la major part de la seua vida (d'octubre a març), període en què fa més mal als pins. També provoca danys sobre les persones i els animals, a causa dels pèls urticants de les erugues.

CAMPANYA DE CONTROL DE PLAGA · PROCESSIONÀRIA DEL PI · CAMPANYA DE CONTROL DE PLAGA

Per a més informació:
<http://sanitatforestal.caib.es>

Govern de les Illes Balears

Conselleria d'Agricultura,
Pesca i Medi Natural

PROCESSIONÀRIA
DEL PI
A EIVISSA
CAMPANYA
DE CONTROL
DE LA PLAGA
2021-2027

CAMPANYA DE CONTROL DE PLAGA · PROCESSIONÀRIA DEL PI

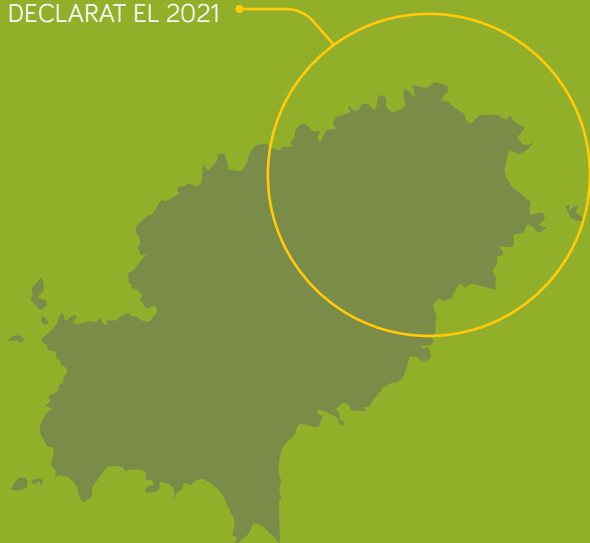

LA PLAGA A EIVISSA

La presència de l'insecte a Eivissa data de 1975, quan es va introduir a la zona de cala Vedella, al sud-oest de l'illa. A partir d'aquell moment s'hi han duit a terme actuacions sobre els focus incipients de la plaga, la qual cosa ha evitat l'expansió de la processionària per les 25.088 ha de pinar de l'illa.

L'any 2021, es declara focus incipient de plaga en la zona nord-est de l'illa i es proposa l'aplicació de mesures de control, entre les quals s'inclouen tractaments aeris.

DELIMITACIÓ DEL FOCUS DECLARAT EL 2021

QUANTITAT DE CAPTURES

2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
3.059	9.988	5.699	3.656	12.714	10.092	35.123

QUANTITAT DE BOSSES ELIMINADES

2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
303	1.704	458	1.107	4.813	7.957	16.309

Els anys 2022 i 2023 s'ha produït una expansió de la població per tota la geografia de l'illa. Per això, la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural ha intensificat les actuacions de control.

PARAMENT DE TRAMPES

JULIOL-OCTUBRE

Es basa en la captura de papallones mascle mitjançant trampes amb una feromona d'atracció sexual.

Es recomana parlar les trampes abans del 15 de juliol i mantenir-les fins a principi d'octubre. La densitat adequada és d'1-2 trampes per hectàrea. S'instal·la una trampa seca de tipus G o bé s'utilitza el model de «tassonet».

L'any 2024 s'han instal·lat un total de 8.180 trampes de tipus G.

EL TRACTAMENT AERI

OCTUBRE-NOVEMBRE

El tractament aeri consisteix en la polvorització dels pinars amb un helicòpter i un avió dotat de tecnologia DGPS, que permet controlar en tot moment la dosi i la superfície. S'aplica a un volum ultrabaix (una dosi de 3,5 l/ha) un producte fitosanitari biològic que s'utilitza en agricultura ecològica, el *Bacillus thuringiensis* varietat *kurstaki*, un bacteri que es troba de manera natural al sòl i a les plantes.

Aquest tractament és totalment inòcua per a les persones i els animals. Es degrada ràpidament i no afecta les abelles.

L'any 2021 va començar el tractament aeri a Eivissa per un període de 5 anys. L'any 2024 s'ha prorrogat el tractament per 4 anys més i es tractarà tota la zona d'expansió.

ELIMINACIÓ DE BOSSES

NOVEMBRE-GENER

La processionària del pi es protegeix del fred amb bosses que teixeix durant l'hivern. Des de l'any 2015 la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural, mitjançant l'Ibanat, el Cofib i l'empresa Tecmena retiren les bosses de manera manual i mecànica.

Durant el darrer període 2023-2024 el nombre de bosses eliminades va ser de 16.309.

TRACTAMENT TERRESTRE

OCTUBRE-NOVEMBRE

Es basa en la polvorització de *Bacillus thuringiensis* varietat *kurstaki* mitjançant un canó atomitzador muntat sobre una camioneta. La declaració de focus incipient de plaga preveu l'aplicació de tractaments a Eivissa fins a l'any 2027.

CAIXES PER AL REFUGI DE RATAPINYADES

Des de l'any 2005 la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural ha instal·lat 281 caixes perquè s'hi refugii les rata-pinyades (considerades grans predadors de les papallones en vol), que es revisen i s'inspeccionen amb regularitat.

CAIXES NIU PER A AUS INSECTÍVORES

Des de l'any 2005 s'han instal·lat 105 caixes niu per ajudar a fixar les poblacions d'aus que s'alimenten de larves de processionària, com ara el ferrerico blau (*Parus caeruleus*), el cucuí (*Cuculus canorus*) o el puput (*Upupa epops*).